

nünk, hogy külügyi kormányzatunk Balkán-ügyeit a nagyhatalmak közt eszmecsere tárgyává tette és e bátor kezdeményezést a legnagyobb rokonérzéssel fogadjuk, mert erős meggyőződésünk, hogy még a leginkább érdekelt és ezért bizonyos fokig természetesen érzékeny ottomán birodalom is éppen a mi monarchiánkban keresheti és találhatja meg a százados hagyomány által igazolt, minden önérdéktől ment önzetlen jóakaratot.

A védőerőnek időközben elkövetkezett nagy reformja által a törvényhozás megadta a monarchiának azokat az eszközöket, amelyek a helyes politikai leengedetlen feltételei. Készséggel hozzuk meg azokat az áldozatokat, amelyeket a monarchia nagyhatalmi állása egész hadseregünk fejlesztése érdekében megkövetel, abban a biztos meggyőződésben, hogy ezek az áldozatok a jelen előirányzatban a korábban megállapított keretek közt mozognak, noha a politikai helyzet időközben súlyosabbá vált.

Hódolatteljes tisztelgésünket azzal a hő kívánsággal fejezzük be, mely meleg visszhangra talál nemcsak az országos bizottság, hanem a magyar nemzet minden igaz, hű fia szívében, hogy a kegyelem Istene éltesse és tartsa felségedet az idő folyása által meg nem támadott mai üde életerejében, a magyar nemzet javára és dicsőségére, az évek megszámlálhatatlan és beláthatatlan során. (Éljen a király!)

A TRÓNBSZÉD

Ő felsége Láng Lajos báró beszédére következőleg válaszolt:

Hű ragaszkodásuk biztosítását megelégedéssel fogadom és azért legmelegebb köszönetemet nyilvánítom.

Monarchiánk viszonya az összes hatalmakhoz állandóan és minden irányban barátságos jelleggel bír.

Támaszkodva benső és az évek hosszú során át kipróbált szövetségünkre a német birodalommal és Olaszországgal, külső politikánkat, mint a múltban, úgy a jelenben is állandóan az a törekvés irányítja, hogy a monarchia érdekeit szem előtt tartva, a béke főtartását előmozdítsuk.

Összinte rokonérzéssel kísérjük olasz és török államférfiak abbéli munkálkodását, hogy közvetlen és nem kötelező eszmecsere útján megtalálják az alapot, amelyen a mindkét félre nézve tisztességes béke meg lenne köthető.

A közeli Keleten uralkodó zavaros politikai helyzetre való tekintettel külügyi kormányzatom eszmecserét indított meg a hatalmak között, amely eszmecserének eredményeként megállapítható az összes érdekeltnek az az óhaja, hogy a Balkán-félszigeten a nyugalom és a státuszkvó főtartassék.

Az új hadügyi javaslatok elfogadása folytán hadseregünk s hadi tengerészetünk békeállománya örvendetesen gyarapodott és e mellett a hadkötelesek legnagyobb részére nézve a tényleges szolgálati kötelezettség terhe lényegesen megkönnyebbült. Hadügyi kormányzatom ez évi költségvetési követelése, tekintettel a két állam pénzügyi helyzetére, csupán az elkerülhetetlenül szükséges mértékre szorítkoznak.

Hadi tengerészetünket az a kialakítás, amelynek megkezdését az önök áldozatkészsége lehetővé tette, képesíteni fogja arra, hogy fokozott mértékben teljesíthesse gazdasági érdekeinknek mind nagyobb mértékben szükségessé váló védelmét.

Eltelve azzal a bizalommal, hogy önök a megszokott hazafiás buzgalommal fognak feladatukkal foglalkozni, munkálkodásukhoz

a legnagyobb sikert kívánom és önöket teljes szívből üdvözlöm.

A delegátusok nagy lelkesedéssel fogadták a trónbeszédet s amikor az urakodó a béke főtartásának szükségességét hangoztatta, hatalmas kiáltásban törtek ki:

— Éljen a király!

A trónbeszéd után a király lejött az emelvényről s megszólításával tüntette ki Láng Lajos bárót, a delegáció elnökét, majd szíves szavakat váltott Zichy Ágost gróf alnökkkel.

Az egész trónbeszéd és a tisztelgés egy-negyed óráig tartott s egy-negyed háromkor Lukács László miniszterelnök már újra a Magyar Házban volt.

A BÉCSI LAPOK A TÜNTETÉSRŐL

A Reichspost mai számában „Egy rosszul sikerült vendégjáték” címén ír a magyar ellenzék tegnapi bécsi szerepléséről és sajnálja, hogy a magyar ellenzék éppen azt a pillanatot kereste ki a benső magyar házi ügyek szellőztetésére, amikor a külpolitikai helyzet tele van feszültséggel. A Magyar Ház kapuja előtt lejátszódott verekedés és a karzaton néhány ellenzéki képviselő kiabálása, akik aztán Károlyival sietve onnan eltávoztak, ez lett volna az, ami a külföld figyelmét az állítólagos alkotmányserelmekre irányítsa? Azonban ez a Budapestről ide importált botrányocska csupán szégyenletes, káros komédia, mely méltatlanul és hatás nélkül mult el. Ha Európa e jelenetek révén valamire figyelmes lehet, az első sorban az a sajátságos tény, hogy a koalíció, amely ma Bécs utcáin élteti az általános választójogot, öt évet hagyott elmúlni anélkül, hogy ezt megvalósította volna. Ezenfelül figyelmes lehet talán a külföld arra, hogy mily ellentétes elemek kerültek itt együvé ebben a társaságban.

A Fremdenblatt konstatálja, hogy a delegáció ülését megzavaró incidens jelentéktelennek bizonyult.

A Neues Wiener Tagblatt szerint örvendetes az, hogy a magyar delegáció méltóságát az ellenzéki tüntetés lefolyása tulságosan meg nem sértette.

A Neue Freie Presse hosszabb cikkben foglalkozik a magyar ellenzéknek tüntetésével a bécsi delegációban és többek között a következőket írja: Pavliknak ma jó napja volt. A delegáció termében nem volt semmiféle verekedés, semmiféle ökölvívás, mint a magyar parlamentben. A magyar rendőrségnek Bécsben való vendégiszereplése enyhébben végződött, mint ahogyan gondolták. Legalább nem kellett látni alkotmányos érzelmű embereknek azt a szégyent, hogy férfakkal, akik a népnek kellene hogy törvényt adjanak, úgy bánnak, mint külteki koresmák izgága vendégeivel. Bárcsak viselkedett volna az ellenzék a magyar parlament ülésében is úgy, mint aminő viselkedést tanusított ma a delegáció ülésében.

AZ ELLENZÉK BUDAPESTEN

Budapestről telefonálják: A szövetszertett ellenzéki pártoknak Bécsbe rándult tagjai ma este hét órakor érkeztek vissza Budapestre. A képviselők fogadtatására mintegy tizenöt-huszezer ember gyűlt össze a Nyugati pályaudvaron.

Károlyi Mihály gróf beszédet intézett a tömeghez, a szocialisták részéről Garbai Sándor, a főiskolai hallgatók nevében pedig Györffy Gyula üdvözölte a képviselőket. A tömeg a Pannóniáig kísérte a hazatért ellenzékieket.

Érdekes, hogy a legcsekélyebb rendzavarás sem történt. A főkapitányságon egész délelőtt tanácskoztak a kerületvezető tisztviselők a főkapitány elnöklésével, amelyen megbeszélték a szükséges előkészületeket, azonban semmi intézkedésre nem volt szükség. A rendőrség bámulatos tapintatossága kikerült minden incidenst. A tömeg a Pannóniánál nyugodtan széjjeloszlott.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor:

CSÜTÖRTÖK: Asszonyfaló, operett. (Bemutató.)

PÉNTEK: Asszonyfaló, operett.

SZOMBAT: Rákóczi Ferenc fogsága, dráma.

VASARNAP: Asszonyfaló, operett.

Tisza-film.

— Szegedi mozgófényképek. —

Saját tudósítónktól.) A mozgófénykép diadalmas hódításában Magyarország kissé elmaradt. Az utolsó esztendőben azonban egyszerre három magyar filmgyár is megkezdte működését: a Projektográf, Hunnia és az Uher. Az első kettőnek már fölvételei is kerültek forgalomba, az Uher pedig közelebb jelenteti meg első drámáját.

A szegedi Uránia színház igazgatósága szintén elhatározta volt, hogy saját filmeket hoz forgalomba. A filmek Tisza-film néven jelennek meg.

Egyelőre az első télen, csak aktuális fölvételeket készít a Tisza-film fölvető gépe. Az első fölvételek, amelyek rövidebb-hosszabb időközben jelennek meg, a következők lesznek:

1. Rákóczi-szobor fölavatása.
2. Labdarugó mérkőzés Ujszegeden.
3. Az ünneplő Szeged.
4. A polgármester a tanyán.
5. Ez Szeged! (Humoros film.)
6. A mulató Szeged.
7. A dolgozó Szeged.

Végül megjelennek kisebb aktuális fölvételek, amelyeket előre megállapítani nem lehet.

Megjelen továbbá egy nagyobb fölvétel Szegedről és a tanyavilágról. Ez a film előreláthatólag már a tavasszal külföldre is kikerül.

A Tisza-film mindenesetre a legkitünőbb ismertetője lesz Szegednek. Minden írásnál, minden reklámnál több népszerűséget és baráratot szerez majd mindenfelé a városnak a film hódító ereje.

A tavasszal, amikor a Tisza-film mindenesetre meghódítja a közönséget, megkezdik Szegeden az egyébfölvételeket is: s ez aktualizások és természeti fölvételek mellett szindarabokat is forgalomba hoz a Tisza-film.

A Tisza-filmek közül az első kettő vasárnap készül. Délelőtt a Rákóczi-szobor leleplezési ünnepségét, délután az ujszegedi labdarugómérkőzést, amely a SzAK és egy szabadtéri csapat között lesz, veszi föl a gép.

A Tisza-film közül az első, a Rákóczi szobor leleplezése, október első hetében kerül Szegeden bemutatásra az Uránia- és a Vass színházakban.

* A színügyi-bizottság ülése. A színügyi bizottság péntek délután 5 órakor Gaál Endre dr kulturtanácsnok elnöklété alatt ülést tart. Ezen az ülésen bírálják meg a színház új tagjainak szereplését.

* Bemutató vidéken. Október első napjaiban két eredeti bemutató előadás lesz Egerben, amelyre már készül Palágyi Lajos miskolci színigazgatónak ott időző kitűnő szintársulata. Két egyfelvonásost mutatnak be, amelyet helyi szerzők: Damó Oszkár és Kállay Miklós hirlapírók írtak. Damó Osz-